

Υποστήριξη θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας

**ΟΔΗΓΟΣ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

Σύνοψη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ:

ΤΙ ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ;

Ένα εκτεταμένο φαινόμενο
Οι διάφορες μορφές της βίας

ΠΩΣ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟ ΘΥΜΑ

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ;

ΤΙ ΛΕΕΙ Ο ΝΟΜΟΣ;

Νομική διαδικασία

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ;

Μηχανισμοί άμεσης βοήθειας

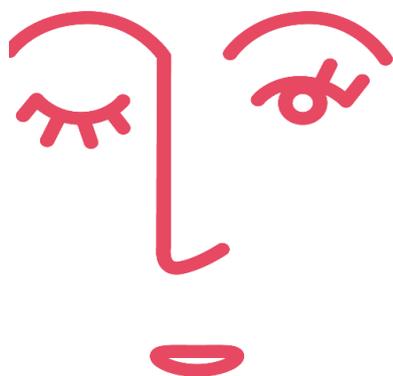
Φορείς υποστήριξης

ΜΑΘΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

Εισαγωγή

Αυτός ο οδηγός στοχεύει να ευαισθητοποιήσει και να ενημερώσει τους εργαζόμενους των επιχειρήσεων για τη **βία κατά των γυναικών** και συγκεκριμένα για την πιο συνηθισμένη μορφή της, την ενδοοικογενειακή βία. Παράλληλα, παρέχει στα θύματα τις απαραίτητες συμβουλές και επαφές.

Σύμφωνα με τη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών, ως βία κατά των γυναικών ορίζεται **κάθε πράξη βίας κατά του γυναικείου φύλου, η οποία επιφέρει ή είναι πιθανό να επιφέρει σωματική, σεξουαλική ή ψυχολογική βλάβη**, συμπεριλαμβανομένων και των απειλών για τέτοιες πράξεις, του εξαναγκασμού ή της αυθαίρετης στέρησης της ελευθερίας, είτε συμβαίνει στη δημόσια είτε στην ιδιωτική ζωή. Πρόκειται για μια από τις πιο διαδεδομένες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην εποχή μας.

Στην Ελλάδα μια στις τέσσερις γυναίκες έχει υποστεί σωματική και/ή σεξουαλική βία και μια στις τρεις έχει υποστεί ψυχολογική βία κάποια στιγμή στη ζωή της. Σε αντίθεση με την κυρίαρχη πεποίθηση, οι περισσότερες από τις γυναίκες-θύματα ενδοοικογενειακής βίας είναι εργαζόμενες και η βία που βιώνουν έχει αντίκτυπο στην επαγγελματική τους ζωή (άγχος, μειωμένη παραγωγικότητα, απουσία από την εργασία κ.ά.).

Ενδοοικογενειακή βία:

Τι γνωρίζουμε ;

Ένα εκτεταμένο φαινόμενο

Η πλήρη έκταση της βίας κατά των γυναικών είναι δύσκολο να αποτυπωθεί καθώς εξακολουθεί να αντιμετωπίζεται ως θέμα ταμπού και να μην καταγγέλλεται. Αυτό σημαίνει ότι τα στοιχεία των καταγγελιών αντιπροσωπεύουν ένα μικρό ποσοστό των πραγματικών περιστατικών. Σύμφωνα με τα στατιστικά του δικτύου δομών της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, **στην Ελλάδα** κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Νοεμβρίου 2018:

5.088 κλήσεις δέχτηκε η 24ωρη τηλεφωνική γραμμή SOS 15900

81% των κλήσεων αφορούσε περιπτώσεις **έμφυλης βίας**

87% θύματα **ενδοοικογενειακής βίας** με δράστη κυρίως τον σύζυγο

64% των θυμάτων είναι **μητέρες**

53% των θυμάτων ήταν **έγγαμες** (βάσει απαντήσεων στη σχετική ερώτηση)

77% των θυμάτων είναι **Ελληνίδες**

4.909 γυναίκες απευθύνθηκαν σε Συμβουλευτικά Κέντρα

286 γυναίκες φιλοξενήθηκαν σε ξενώνες κακοποιημένων γυναικών

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο το **42,3% των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας μίλησε σε κάποιον από το εργασιακό του περιβάλλον**, συνήθως σε συναδέλφους ή στον προϊστάμενο του.

Περίπου το **18%** των εργαζομένων που έχουν υποστεί ενδοοικογενειακή βία ανέφεραν ότι **τουλάχιστον μία πράξη βίας έχει γίνει εντός του εργασιακού χώρου ή κοντά** στον τόπο εργασίας τους.

Το **56%** των εργαζομένων αναφέρει ότι η **ενδοοικογενειακή βία που βιώνει επηρεάζει αρνητικά την επαγγελματική τους ζωή** και το 32% αναφέρει ότι απουσιάζει από την εργασία λόγω αυτής της βίας (τραυματισμοί, παρεμπόδιση εργασίας από βίαιο σύντροφο κ.ά.).

Οι διάφορες μορφές της βίας

Η ενδοοικογενειακή βία αναφέρεται σε όλες τις **πράξεις σωματικής, σεξουαλικής, ψυχολογικής, λεκτικής ή οικονομικής βίας που συμβαίνουν μέσα στην οικογένεια ή στο σπίτι, μεταξύ πρώην ή νυν συζύγου ή συντρόφου, γονέων και τέκνων, αδελφών, συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας τρίτου και τετάρτου βαθμού, ανεξάρτητα από το εάν ο δράστης συγκατοικεί ή όχι με το θύμα.**

Αυτή η βία έχει ασύμμετρη διάσταση φύλου και επηρεάζει δυσανάλογα τις γυναίκες. **Είναι ένα καθημερινό φαινόμενο που διαιώνίζει την ανισότητα των φύλων.**

Η βία αυτή δεν συναντάται σε ένα συγκεκριμένο οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο. **Συμβαίνει ανεξάρτητα από την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο, την κοινωνική τάξη, την εθνικότητα, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις και τον σεξουαλικό προσανατολισμό.**

Η ενδοοικογενειακή βία μπορεί να έχει **διάφορες μορφές:**

- **Σωματική:** όπως χτυπήματα με ή χωρίς χρήση αντικειμένων, στραγγαλισμοί
- **Ψυχολογική:** όπως ταπείνωση, παρενόχληση, απομόνωση
- **Σεξουαλική:** όπως βιασμός ή σεξουαλική επίθεση
- **Οικονομική:** όπως εκμετάλλευση απολαβών συντρόφου, απαγόρευση εργασίας
- **Λεκτική:** όπως προσβολές, απειλές
- **Εξουσιαστική:** όπως κατάσχεση των εγγράφων ταυτότητας
- **Υλική:** όπως πρόκληση ηθελημένης υλικής ζημίας

Πώς να βοηθήσεις συνάδελφο θύμα ενδοοικογενειακής βίας;

Τι πρέπει να κάνεις;

- Άφησε τη συνάδελφό σου να μιλήσει. Δείξε τη διαθεσιμότητά σου.
- Άκουσε προσεχτικά, να είσαι υποστηρικτικός/ή χωρίς να είσαι επικριτικός/ή.
- Σεβάσου την εμπιστευτικότητα και την ιδιωτικότητα. Κράτησε την πληροφορία για τον εαυτό σου, εκτός και αν η συνάδελφος σου δώσει την άδεια να μιλήσεις σε άλλους.
- Μην κατηγορείς το θύμα.

Τι να αναμένω;

- Ανάμενε από τη συνάδελφό σου πληθώρα συναισθημάτων όπως θυμός ή ακόμα και ενοχή.
- Σεβάσου τις επιλογές της συναδέλφου σου που μπορεί να είναι διαφορετικές από τις δικές σου.
- Η συνάδελφος σου μπορεί να χρειάζεται να λείψει από τη δουλειά. Αν συμβεί αυτό, κράτησε επαφή μαζί της τακτικά.

Τι πρέπει να πω;

- Ενημέρωσε τη συνάδελφό σου για τις εντός και εκτός εταιρίας υπηρεσίες υποστήριξης.
- Ευχαρίστησε τη συνάδελφο που σου μίλησε. Δείξε την κατανόησή σου.
- Ρώτησε τη συνάδελφό σου τι θα μπορούσες να κάνεις για να την βοηθήσεις.

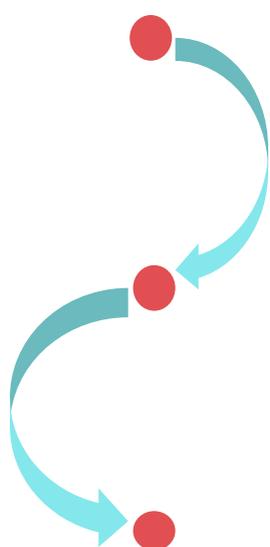
Τι λέει ο Νόμος;

Νομική διαδικασία

Στην Ελλάδα το νομικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας ορίζεται από τους Νόμους 3500/2006 και 4531/2018 (επικύρωση Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης) μέσω των οποίων προστατεύονται τα θύματα και επιβάλλονται ποινές στους δράστες.

Στην πράξη...

Το θύμα ή τρίτο άτομο θα πρέπει να πάει άμεσα στην αστυνομία και να καταγγείλει το περιστατικό. Η καταγγελία μπορεί να γίνει είτε γραπτώς με αναφορά είτε και προφορικά.

Ο/Η αστυνομικός έχει **καθήκον εχεμύθειας** και οφείλει να ενημερώσει το θύμα για τους φορείς που μπορούν να το βοηθήσουν.

Στη συνέχεια, από τη στιγμή που ο/η εισαγγελέας θα λάβει γνώση του περιστατικού, οφείλει να ασκήσει **ποινική δίωξη για τον δράστη αυτεπάγγελτα**, δηλαδή δεν απαιτείται η πληρωμή παράβολου από το θύμα και η υποβολή μήνυσης.

Βάσει Νόμου αν ένα παιδί βρίσκεται μπροστά στην κακοποίηση είναι κι εκείνο θύμα ενδοοικογενειακής βίας, ακόμη και όταν δεν κακοποιείται το ίδιο, αφού το συγκεκριμένο συμβάν μπορεί να έχει πολύ σημαντικές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία του παιδιού.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσετε, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τις δομές υποστήριξης που αναφέρονται παρακάτω σε αυτόν τον οδηγό.

Ποιες είναι οι υποστηρικτικές δομές για τα θύματα;

Μηχανισμοί άμεσης βοήθειας

100 – Αστυνομία

Όταν το θύμα βρίσκεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και η ζωή του απειλείται, είναι απαραίτητο να καλέσετε την αστυνομία απευθείας για να επέμβει.

15900 - Τηλεφωνική γραμμή SOS της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων

Γυναίκες θύματα βίας ή τρίτα πρόσωπα μπορούν να επικοινωνήσουν για άμεση βοήθεια σε έκτακτα και επείγοντα περιστατικά βίας όλο το **24ωρο, 365 μέρες** το χρόνο. Υπάρχει και η δυνατότητα επικοινωνίας μέσω της διεύθυνσης **e-mail: sos15900@isotita.gr**

197 - Τηλεφωνική γραμμή Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης

(για κλήσεις εκτός Νομού Αττικής: 210 197)

Άτομα όλων των ηλικιών μπορούν ανώνυμα να ζητήσουν βοήθεια και να ενημερωθούν για εξειδικευμένες υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής στήριξης και κοινωνικής αλληλεγγύης όλο το **24ωρο, 365 μέρες** το χρόνο.

Φορείς υποστήριξης

Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων

Εκτός από τη λειτουργία της τηλεφωνικής γραμμής SOS, ο φορέας έχει **Συμβουλευτικά Κέντρα** παρέχοντας **ΔΩΡΕΑΝ**, στις γυναίκες που απευθύνονται σε αυτά,

υπηρεσίες: πληροφόρησης, κοινωνικής, ψυχολογικής, νομικής και εργασιακής στήριξης, παραπομπής ή συνοδείας -όποτε αυτό απαιτείται- των γυναικών σε **ξενώνες φιλοξενίας**, στις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές, στο δικαστήριο, σε νοσοκομεία, κέντρα υγείας, νομικής βοήθειας και άλλες δομές.

womensos.gr

Περισσότερες πληροφορίες: www.isotita.gr & www.womensos.gr

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Δύο **ξενώνες** σε Αττική και Θεσσαλονίκη παρέχουν καταφύγιο σε γυναίκες ή μητέρες (με τα παιδιά τους) θύματα βίας ή σε ευάλωτη κατάσταση, εξυπηρετώντας και έκτακτα περιστατικά.

Περισσότερες πληροφορίες: www.ekka.org.gr

Συμβουλευτικά Κέντρα & Ξενώνες Φιλοξενίας Δήμων

Δήμοι ανά την Ελλάδα, στελεχωμένοι από ειδικό επιστημονικό προσωπικό, παρέχουν **υπηρεσίες υποστήριξης και φιλοξενίας** σε γυναίκες-θύματα βίας και στα παιδιά τους.

Περισσότερες πληροφορίες: <http://www.isotita.gr/emfyli-via/>

Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

Υπάρχουν εξιδεικευμένες οργανώσεις που υποστηρίζουν θύματα ενδοοικογενειακής βίας και τους παρέχουν ένα εύρος υπηρεσιών όπως: ενημέρωση, φιλοξενία, ψυχολογική και νομική στήριξη, οικονομική και υλική βοήθεια, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, συνοδεία, ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων και εύρεση εργασίας.

Σημείωση: Για ευνόητους λόγους δεν δημοσιοποιούνται διευθύνσεις των ξενώνων φιλοξενίας θυμάτων.

Μάθε περισσότερα

Όλα τα στοιχεία και οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτόν τον οδηγό προέρχονται από τις επίσημες πηγές που αναφέρονται παρακάτω. Αν θέλετε να ενημερωθείτε περαιτέρω, μπορείτε να επισκεφθείτε τους ακόλουθους ιστότοπους:

Συμβούλιο της Ευρώπης

Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

<https://rm.coe.int/1680462536>

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βία κατά των γυναικών: Πανευρωπαϊκή έρευνα.

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-factsheet_el.pdf

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων

Gender Equality Index (Δείκτης ισότητας των φύλων)

https://europa.eu/european-union/about-eu/agencies/eige_el

UN WOMEN

<http://www.unwomen.org/en>

Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων

<http://www.isotita.gr/>

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας

<https://kethi.gr/>

Ο οδηγός δημιουργήθηκε από το **CSR HELLAS** στο πλαίσιο του προγράμματος CEASE, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και υλοποιείται από τους φορείς:

The content of this publication represents only the views of CSR HELLAS and is its sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.

